

**NOORD
-ZUIDLIMBURG**

“ Samen geraken we verder ”

**NA MEER DAN 40 JAAR
EINDELIJK HOOP VOOR
DE NOORD-ZUID**

pagina 2

**DE NOORD-ZUID:
NAAST KNELPUNT OOK
EEN STRIJD PUNT**

pagina 4

**RUIMTE VOOR DIALOOG
DANKZIJ HET DECREET
'COMPLEXE PROJECTEN'**

pagina 8

**DE NOORD-ZUID
GAAT OVER
MEER DAN MOBILITEIT**

pagina 10

**EEN PROJECT
IN VIER STAPPEN**

pagina 12

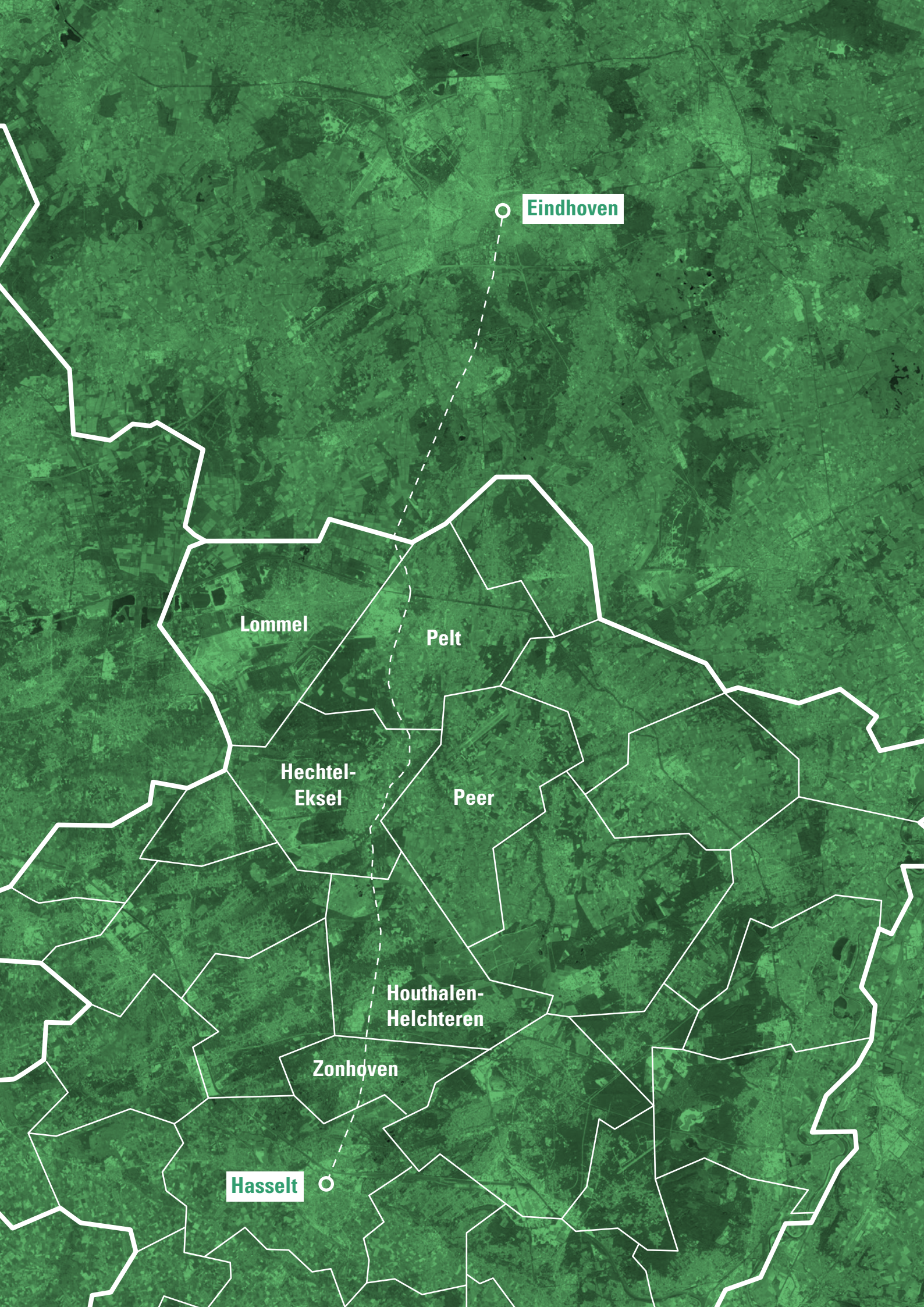
In deze brochure lees je hoe er een frisse wind waait door de Noord-Zuidverbinding in Limburg. Je leest hoe het project aangepakt wordt en wat de volgende stappen zijn.

Na meer dan 40 jaar eindelijk hoop voor de **Noord-Zuid**

De Limburgse Noord-Zuidverbinding, tussen Hasselt en de Nederlandse grens richting Eindhoven, loopt dwars door het centrum van Houthalen-Helchteren. De huidige weg kan het stijgende aantal auto's niet opvangen en dat is nefast voor de leefbaarheid in de regio. Toch is de Noord-Zuid meer dan alleen een verkeersknoop: de leefbaarheid in Houthalen-Helchteren en daarbuiten, de economische ontsluiting van Noord-Limburg en hoe we omgaan met de aanwezige open ruimte en natuur zijn belangrijke knelpunten. Al jaren wordt er gezocht naar een oplossing voor de puzzel. Zonder resultaat. Tegengestelde belangen, een eenzijdige kijk en de klassieke procedures die weinig ruimte laten voor dialoog zijn de oorzaak hiervan. In 2018 besliste de Vlaamse Regering om de Noord-Zuidverbinding uit te voeren onder het decreet 'complexe projecten'. In deze nieuwe procedure staan dialoog, participatie en multidisciplinair werken centraal, vanaf dag één.

Eindhoven

Lommel

Pelt

**Hechtel-
Eksel**

Peer

**Houthalen-
Helchteren**

Zonhoven

Hasselt

A portrait of Herman Reynders, a middle-aged man with dark hair, wearing a dark blue suit jacket over a light blue checkered shirt. He is looking directly at the camera with a slight smile. The background is a blurred indoor setting with other people.

“ Er is opnieuw
hoop voor de
Noord-Zuid. ”

HERMAN REYNDERS

Limburgs gouverneur,
aangesteld als procesbegeleider

De Limburgse gouverneur Herman Reynders werd aangesteld als procesbegeleider. Hij zorgt voor de verbinding tussen de verschillende lokale belanghebbenden en het multidisciplinaire team. Hij is het aanspreekpunt voor alle actoren en adviseert de projectorganisatie. De gouverneur ziet

vandaag een belangrijk verschil met de eerdere pogingen om Noord-Zuid Limburg te ontwarren: *“Met de procedure van de complexe projecten kiest de Vlaamse overheid voor de dialoog en een multidisciplinaire benadering. Dat is een belangrijke stap richting een oplossing. Er is opnieuw hoop voor de Noord-Zuid.”*

De Noord-Zuid: naast knelpunt ook een **strijdpunt**

Door de mix van verkeersstromen en -middelen en door de beperkte wegcapaciteit kampt de Noord-Zuid met veel fileleed, ongevallen en conflicten.

Maar de conflicten situeren zich niet alleen op de weg. Naast de weg wordt er immers ook al jaren hevig gediscussieerd over een oplossing.

VEERTIG JAAR

Meer dan **veertig jaar**. Zo lang duurt de zoektocht naar een **oplossing** voor de Noord-Zuid al. In die periode werden al enkele kleinere ingrepen uitgevoerd, maar van een structurele oplossing is nog geen sprake.

Nochtans passeerden **verschillende mogelijkheden** de revue: een omleidingsweg langs links, een omleidingsweg langs rechts, een tunnel ... Telkens waren er bezwaren en uiteenlopende meningen die voorwerp werden van **discussies** tot in de rechtbank. Noord-Zuid Limburg beroerde de (lokale) politiek, zette voor- en tegenstanders van de omleidingsweg of de tunnel tegen elkaar op en zorgde vooral voor een **patstelling**. Als er al een positief punt is aan de meer dan veertig jaar stilstand, dan is het wel het voortschrijdende inzicht dat de Noord-Zuid over veel **meer dan mobiliteit alleen** gaat en dat het zonder dialoog nooit zal lukken.

NOORD-ZUID LIMBURG IN BOEKVORM

De Noord-Zuid gaat al zo lang mee dat de lokale heemkring in Houthalen-Helchteren er in 2018 een boek en tentoonstelling aan wijdde. Een knelpunt werd op die manier zelfs een stuk sociaal-cultureel erfgoed ...

62

aansluitingen
op de N74 in
Houthalen-Helchteren

1789

jaar vooraleer de
kasseiweg tussen
Lommel en Luik volledig
was aangelegd

40

km fietsnelweg
(lijn 18) van
Hasselt naar
Hamont-Achel

100+

bezettingsgraad
carpoolparking
Houthalen-Helchteren

40.000

voertuigen per dag

38

km N74 van
Nederland tot
Hasselt

75

bussen per
werkdag richting
Hasselt in
Houthalen

“ Vandaag zitten alle stakeholders vanaf de eerste dag mee aan de ontwerptafel. ”

BRIGITTE LOSSY
Stakeholdermanager
De Werkvennootschap

“Vroeger zaten alleen de onderzoekers en opdrachtgevers samen aan de tekentafel. Zij werkten een voorstel uit en probeerden dat bij alle belanghebbenden te verdedigen. Voor wie niet akkoord bleek, was het eigenlijk al te laat, en in het slechtste geval kwam men elkaar pas tegen in de rechtbank.”

Vandaag zitten alle stakeholders (socio-economische partners, milieubewegingen, bewonersorganisaties ...) vanaf de eerste dag mee aan de ontwerptafel.”

Ruimte voor dialoog dankzij het decreet '**complexe projecten**'

Het decreet 'complexe projecten' opent verschillende deuren. Met deze nieuwe procesaanpak wil de Vlaamse overheid de realisatietermijn van complexe projecten versnellen en het draagvlak ervoor vergroten. Het gevolg: een nieuwe projectstructuur én ruimte voor inspraak en dialoog.

RUIMTE VOOR DIALOOG

Noord-Zuid Limburg is een complex project, zoveel is zeker. Het is een project met een **grote maatschappelijke en ruimtelijke impact** dat heel wat studiewerk vraagt en er zijn een groot aantal belanghebbenden bij betrokken. Net voor dit soort projecten werkte de Vlaamse Regering in 2015 een **nieuwe procesaanpak** uit die werd verankerd in het **decreet 'complexe projecten'**. In 2018 werd de Noord-Zuid dan ook erkend als complex project. Dat opent meteen een aantal **nieuwe perspectieven**: zo is er veel **ruimte voor dialoog** met alle belanghebbenden,

vanaf het begin en doorheen het hele proces. In tegenstelling tot de klassieke procedures kan het studiewerk bovendien parallel en geïntegreerd met het participatieproces verlopen. Dat betekent een **belangrijke tijds- en efficiëntiewinst**.

DUIDELIJKE PROJECTLEIDING

Ook de **projectstructuur** is helemaal anders. Waar het dossier in het verleden achtereenvolgens verschillende overheidsafdelingen moest passeren, ligt het project nu bij **De Werkvennootschap**. Deze organisatie zet haar schouders onder de grote en complexe mobiliteitsprojecten in Vlaanderen. Samen met het **Departement Omgeving** zal De Werkvennootschap het project coördineren en realiseren. Zij vormen het dagelijkse bestuur van Noord-Zuid Limburg samen met een **multidisciplinair team** van verschillende experts.

ELS GEERTS

Integraal projectleider
Departement Omgeving

“Een project als Noord-Zuid Limburg kan alleen maar slagen als het een geïntegreerd project is. Dat betekent dat we het bijvoorbeeld ook moeten hebben over het openbaar vervoer, de natuur, de leefbaarheid en de kernversterking van Houthalen-Helchteren.”

De Noord-Zuid gaat over meer dan mobiliteit

Een complex project als de Noord-Zuidverbinding gaat over meer dan mobiliteit. In de nieuwe werking worden dan ook verschillende deskundigen betrokken: mobiliteitsdeskundigen, maar evengoed geografen, stedenbouwkundigen of milieudeskundigen.

MAATSCHAPPELIJK PROJECT VOOR HEEL LIMBURG

Dankzij het decreet 'complexe projecten' creëerde de Vlaamse overheid ruimte voor meer inspraak en dialoog. Maar ook de **multidisciplinaire benadering** werd een uitgangspunt. Deze benadering sluit beter aan bij een project als de Noord-Zuid, dat evolueerde van een infrastructuurproject naar een **maatschappelijk project voor heel Limburg** met economische, sociale, leefbaarheids- en duurzaamheidsuitdagingen.

STUDIO NZL

De Werkvennootschap stelde op 6 november 2018 'Studio NZL' voor aan de belanghebbenden en het grote publiek. Dit multidisciplinaire onderzoeksteam is een samenwerking tussen de studiebureaus **Tractebel en Arcadis**, ontwerp bureaus **Maat-ontwerpers** en **51N4E** en de **Universiteit Hasselt**. Door die samenwerking wordt het project vanuit heel wat disciplines benaderd. Mobiliteitsdeskundigen werken samen met onder andere stedenbouwkundigen, architecten, milieudeskundigen, geografen én participatiedeskundigen. Ook die laatste expertise is belangrijk omdat alle belanghebbenden van meet af aan betrokken worden bij het onderzoek.

TOM WILLEMS

Integraal projectleider
De Werkvennootschap

“Dat het studieconsortium het project niet alleen vanuit een mobiliteitsvisie, maar vanuit verschillende invalshoeken zal bestuderen, is vernieuwend en tevens broodnodig. Bovendien worden naast de lokale stakeholders ook de belanghebbenden uit de ruimere omgeving bij de studie betrokken. Voor een project als de Noord-Zuid is dat erg belangrijk.”

Een project in vier stappen

Noord-Zuid Limburg zal als complex project vier stappen doorlopen.

VERKENNEN

In de eerste stap (maart 2018) werden de **doelstellingen van het project** bepaald en er werd omschreven op welke manier het **proces** zal verlopen. De startbeslissing en de procesnota zijn het resultaat van deze fase. Op www.noordzuidlimburg.be kan je deze documenten bekijken.

ONDERZOEKEN

De startbeslissing betekende meteen de start van de tweede stap. In **nauw overleg met alle belanghebbenden** wordt nu de beste oplossing gefilterd uit een brede waaier aan mogelijkheden. Thema's zoals leefbaarheid, leefmilieu, veiligheid en mobiliteit staan centraal, maar ook andere onderwerpen komen aan bod, zoals landbouw en economie.

Alle **scenario's en alternatieven** worden breed onderzocht en vergeleken aan de hand van een milieueffectenrapportage (MER), een maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA), een landbouweffectenrapportage, ruimtelijk ontwerpend onderzoek ...

De participatiemomenten en het openbaar onderzoek geven iedereen bovendien de mogelijkheid om **suggesties en feedback** te geven op de plannen.

De Vlaamse Regering zal uiteindelijk beslissen of het voorgedragen voorkeursalternatief naar de volgende fase kan gaan. Indien dat het geval is, wordt deze beslissing neergeschreven in een **voorkeursbesluit**.

De scenario's worden tijdens de onderzoeksfase verder verfijnd en bijgeschaafd om uiteindelijk tot één breed gedragen oplossing te komen: het voorkeursalternatief.

UITWERKEN

In de derde stap wordt de gekozen oplossing verder uitgewerkt tot een project dat gerealiseerd kan worden. Op het einde van deze stap neemt de bevoegde overheid een beslissing over het geheel van vergunningen en machtigingen, over het bestemmingsplan en over het actieprogramma. Deze beslissing heet het **projectbesluit**. Het projectbesluit omvat ook aspecten van beheer, monitoring en evaluatie. In sommige gevallen kan het project aan een private partner toegewezen worden.

UITVOEREN

In de laatste stap gaan de werken echt van start. **Participatie en communicatie** blijven cruciaal. Daarom organiseren we tijdens deze fasen verschillende infomarkten, naast de openbare onderzoeken. Tijdens de uitvoering verspreiden we ook informatie over de werfzone, bewonersbrieven, minderhindermaatregelen ...

“ Ook het brede
publiek wordt
betrokken bij
het proces. ”

MARIJN STRUYF

Communicatiemanager en woordvoerder
De Werkvennootschap

“Naast alle belanghebbenden wordt ook het brede publiek betrokken bij het proces. Via de website, een regelmatige nieuwsbrief en participatiemomenten kunnen burgers de stand van zaken van het project volgen. Tijdens co-creatieweken nodigen we zowel de georganiseerde stakeholders als de brede

bevolking uit om hun mening te komen geven. ‘Studio NZL’ gaat dan aan de slag met al die inspraak en we zorgen ervoor dat we die regelmatig terugkoppelen. Hou dus zeker de website goed in de gaten, en schrijf je in op de nieuwsbrief!”

De Werkvennootschap **informeert** en **beantwoordt** uw vragen

www.noordzuidlimburg.be

Participatiemomenten

[www.facebook.com/
DeNoordZuid](https://www.facebook.com/DeNoordZuid)

Brochure

Nieuwsbrief

Schrijf je in op de nieuwsbrief
via: www.noordzuidlimburg.be

Bekijk het infofilmje over de Noord-Zuidverbinding op www.noordzuidlimburg.be

Ontdek meer over het project op www.noordzuidlimburg.be